

HE 154/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023

Pääluokka 32. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan tukeminen

Yleistilanne ja määrärahamuutokset

Innovaatiopolitiikan päätavoitteet ovat tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI) laadun ja vaikuttavuuden parantaminen, pitkäjänteisen TKI-yhteistyön vahvistaminen yritysten, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja muiden TKI-toimijoiden (mm. kaupunkien) kanssa, globaalisti menestyvien innovaatioiden tuottaminen sekä elinkeinorakenteen monipuolistaminen. Näiden kautta pyritään parantamaan kansantalouden tuottavuutta, lisäämään korkean arvonlisän työpaikkoja ja vahvistamaan suomalaisten yritysten kansainvälistä kilpailukykyä.

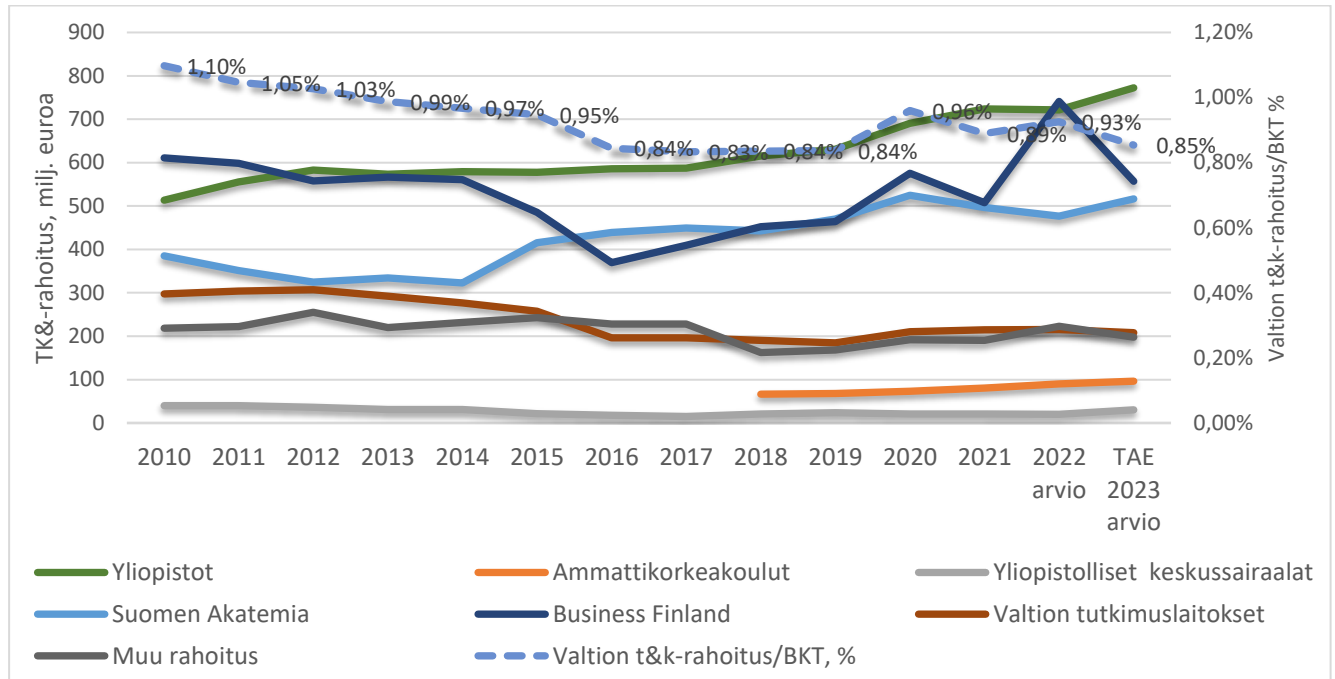
Politiikkatoimia ohjaavat voimassa oleva hallitusohjelma, tutkimus- ja innovaationeuvoston (TIN) Visio ja tiekartta vuoteen 2030 (laadittu v. 2017) sekä osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden ministerityöryhmän joulukuussa 2022 hyväksymä päivitetty kansallinen TKI-tiekartta vuoteen 2030. TKI-tiekartta sisältää toimenpiteet, joilla nostetaan osaamistasoa, parannetaan suomalaisen TKI-ympäristön kansainvälistä vetovoimaa ja kannustetaan TKI-toimijoiden yhteistyötä sekä yrityksiä TKI-investointien lisäämiseen Suomessa. Useiden toimenpiteiden toteutuminen edellyttää TKI-rahoituksen tason nostoa ja rahoituksen kehityksen pitkän aikajänteiden sisällöllistä ja määrällistä ennakoitavuutta.

Hallitusohjelmassa on asetettu pitkäjänteinen tavoite kääntää valtion T&K-rahoitus kasvurallalle ja toteuttaa toimia, joiden avulla Suomen T&K-investointien BKT-osuus eli nk. T&K-intensiteetti nousee 4 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Tämä palauttaisi Suomen OECD kärkimaiden joukkoon. T&K-intensiteetin tasaisen kasvuvauhdin perusteella hallituskauden lopulla vuonna 2023 Suomen T&K-intensiteetin tulisi olla 3,3 prosenttia. Vuonna 2020 T&K-intensiteetti oli Tilastokeskuksen tietojen mukaan 2,91 prosenttia ja vuonna 2021 ennakoarvion mukaan 2,85 prosenttia.

T&K-menot olivat vuonna 2020 hieman yli 6,9 mrd. euroa. Menot nousivat edellisvuodesta noin kolme prosenttia. Kasvua oli yrityssectorilla (5,4%) sekä ammattikorkeakouluissa (10,7%). Yliopistoissa ja julkisella sektorilla T&K-menot sen sijaan laskivat hieman. Vuonna 2021 menojen kasvu jatkui Tilastokeskuksen ennakoarvion perusteella noin kolme prosenttia (arvio 7,16 mrd. euroa).

Valtion T&K-rahoituksen – jonka tulisi kattaa noin 30 prosenttia T&K-menojen kokonaisrahoituksesta – osalta hallituskauden tavoitteena on ollut saavuttaa 1,0 prosenttia BKT:sta vuonna 2023 ja 1,2 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Vuonna 2021 valtion T&K-rahoituksen intensiteetti oli 0,89 prosenttia ja vuonna 2022 sen ennakoitaan

olevan 0,93 prosenttia. Vuoden 2023 talousarvioesityksen perusteella intensiteetin arvioidaan laskevan noin 0,85 prosentin tasolle (noin 400 milj. euroa alle tavoitetason).

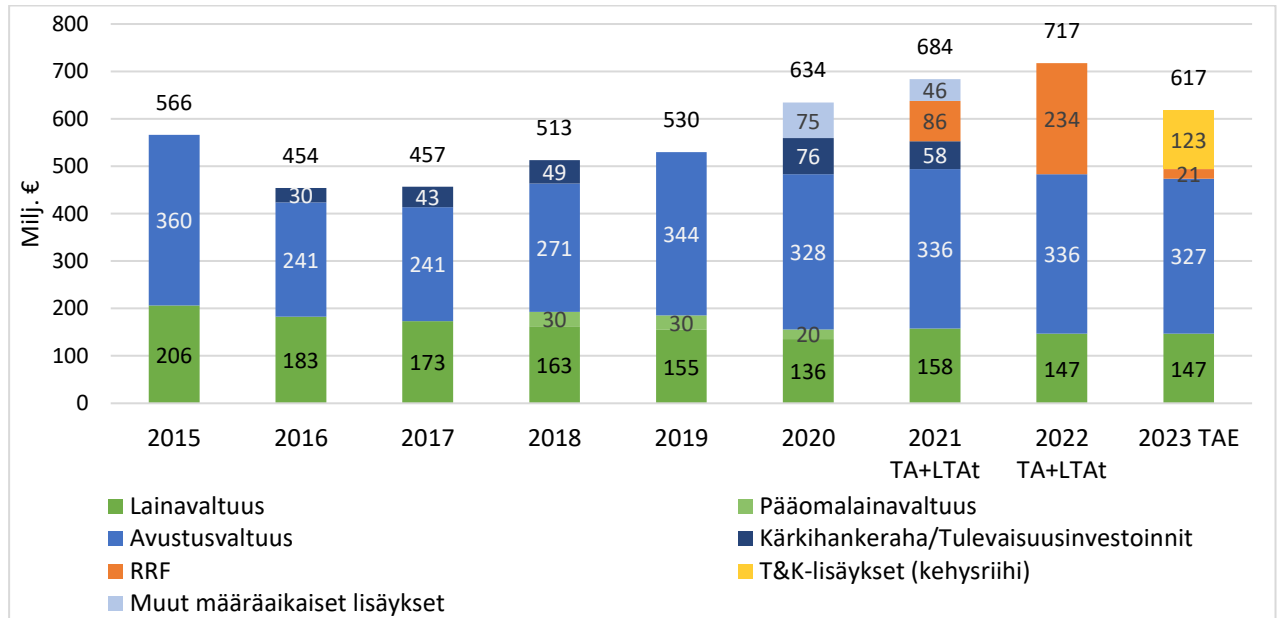
Kuva 1. Valtion T&K-rahoituksen kehitys organisaatioittain vuosina 2010-2023 sekä suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT). Business Finlandin luku sisältää myös vuodelta 2021 siirtyneet T&K-rahoitusvaltuudet. Lähde: Hallituksen esitys valtion vuoden 2023 talousarvioksi; Tilastokeskus: Tutkimus- ja kehittämisrahoitus valtion talousarviossa

Tilastokeskuksen T&K-budjettianalyysin perusteella valtion T&K-rahoitus kasvoi vuonna 2022 noin 250 miljoonaa euroa (11%) edellisvuoteen nähden. Nousu johtuu pääosin Business Finlandille ja Suomen Akatemialle vuosille 2021-2023 myönnettyistä Euroopan elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) rahoitusvaltuuksista, joista suurin osa kohdistuu vuodelle 2022.

Vuonna 2023 valtion T&K-rahoitus laskee arviolta noin 110 miljoonaa euroa (4 %) vuoden 2022 tasoon nähden. Suurin vähennys on Business Finlandin rahoituksessa (184 milj.). Lasku johtuu RRF-rahoituksen sekä muiden hallitusohjelman määräaikaisten rahoitusten päättymisestä, joita kehysriihessä päätetyt lisäykset (60 milj. euroa veturiyrityksille ja 63 milj. pysyvä T&K-rahoituksen tasokorotus) eivät kata. Kasvua on korkeakoulujen rahoituksessa (56 milj.), Suomen Akatemian rahoituksessa (40 milj.) sekä yliopistollisten sairaaloiden rahoituksessa (10 milj.). Tutkimuslaitosten rahoitus laskee arviolta noin 7 miljoonaa euroa.

Vuonna 2023 valtion T&K-rahoitusvolyymi yhteensä on reaalisesti yli 10 prosenttia alempana kuin vuonna 2010, jolloin ne olivat tähänastisella huipputasolla. Tutkimuslaitosten rahoitus on reaalisesti 47 prosenttia ja Business Finlandin 31 prosenttia

alemmalla tasolla. Yliopistojen rahoituksessa on reaalista kasvua noin 14 prosenttia ja Suomen Akatemialla vajaa 2 prosenttia vuoden 2010 tasoon.

Kuva 2. Business Finlandin TKI-myöntövaltuudet 2015-2023. Avustusvaltuudet sisältävät avustukset julkiseen ja yritysten TKI-toimintaan, AV-alan tuotantokannustimen sekä ESan ohjelmamaksut. Vuosien 2021-2023 lukuihin ei sisälly edellisiltä vuosilta siirtyneitä valtuuksia. Lähteet: Hallituksen esitys valtion vuoden 2023 talousarvioksi, Business Finlandin tilinpäätökset 2015-2020.

Business Finlandin myöntämän TKI-rahoituksen tavoitteena on kannustaa elinkeinojen uudistumista nopeuttavaa riskipitoista TKI-toimintaa ja kasvattaa uutta osaamista sekä tätä kautta vahvistaa yritysten kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla. Business Finlandin rahoituksella vastataan riskipitoisen TKI-rahoituksen markkinapuitteisiin ja vivutetaan yritysten omia TKI-panostuksia. Rahoituksella kannustetaan myös korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja yritysten TKI-yhteistyötä sekä uusien miljardiluokan innovaatio- ja liiketoimintaekosysteemien syntymistä Suomeen. Määräaikaiset rahoituslisäykset ja rahoitusvaltuuksien laskeva suunta heikentävät yritysten kokemusta innovaatioympäristön ennakoitavuudesta eivätkä siten tue pitkäjänteisen TKI-yhteistyön vahvistumista.

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tehtävänä on riippumattomana tutkimuslaitoksena edistää tutkimuksen ja teknologian laaja-alaista hyödyntämistä elinkeinoelämässä ja yhteiskunnassa. Vuoden 2023 talousarvioesityksen mukaan VTT:n yleisavustus pienenee 4,5 miljoonaa euroa vuoden 2022 talousarvioon nähden (97 milj. euroa 2023). Yleisavustus kohdentuu Suomen elinkeinorakennetta uudistavien alojen sekä kansainvälisesti merkittävien innovaatioekosysteemien kehittämiseen. VTT:lle esitetään lisäksi valtuutta 2,6 miljoonaa euroa käytettäväksi erityisavustuksena infrastruktuurihankkeisiin, kuten kvanttietokoneeseen ja kyberturvallisuuden kehittämisinvestointeihin.

VTT:n saamasta yleisavustuksesta suuri osa käytetään vastinrahoituksena julkisiin tutkimushankkeisiin (Business Finland, EU, Suomen Akatemia). Vuosina 2015–2021 vastinrahoitukseen käytettiin keskimäärin puolet tutkimukseen suunnatusta rahoituksesta. VTT on suurin EU-tutkimusrahoituksen saaja Suomessa. 17 prosenttia (265,4 M€) kaikesta Suomeen tulleesta Horisontti 2020-rahoituksesta (1 537 M€) on tullut VTT:lle. Tämä on 70 prosenttia suomalaisten tutkimuslaitosten saamasta H2020-rahoituksesta. VTT:n koordinoimat EU-tasoiset hankkeet edesauttavat suomalaisten toimijoiden, erityisesti pk-yritysten, pääsyä eurooppalaisiin verkostoihin, uusiin teknologioihin ja syntyviin markkinoihin. Vuodesta 2015 vuoteen 2021 EU-hankerahoitus on kasvanut 31 prosenttia (8,6 milj. euroa). Vuosina 2018–2021 yksi euro vastinrahoitusta kotiutti 2,9 euroa EU-rahoitusta.

Mikäli VTT osallistuu Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan 5-vuotisennusteen mukaisesti, valtionavun tarve vastinrahoitukseen kasvaa arvion mukaan noin 5 miljoonaa euroa vuodessa. Ilman lisärahoitusta VTT joutuu vähentämään uutta osaamista tuottavaa strategista tutkimusta tai osallistumista EU TKI-hankkeisiin. Strateginen tutkimus mahdollistaa täysin uudet innovatiiviset avaukset ja uutta luovan tutkimuksen ja kehityksen. Jos tämän rahoitus painuu liian alhaiselle tasolle, se vaikeuttaa oleellisesti VTT:n toimintaan suomalaisen innovaatioarvoketjun keskeisenä osana, ja vaarantaa VTT:n kyvyn toteuttaa sille laissa asetettua tehtävää edistää tutkimuksen ja teknologian laaja-alaista hyödyntämistä sekä kaupallistamista elinkeinoelämässä ja yhteiskunnassa.

Uudet toimet sekä arvio niiden vaikutuksista TKI-toimintaan

T&K-rahoituslaki

Hallituksen esitys laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030 (T&K-rahoituslaki) on tarkoitus antaa eduskunnalle 6.10.2022. Lain tavoitteena on parantaa valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen ennakoitavuutta ja pitkäjänteisyyttä. Laissa säädettäisiin valtion talousarvioon vuosina 2024–2030 otettavien tutkimus- ja kehittämistoimintaan tarkoitettujen valtuuksien ja määrärahojen yhteismäärästä. Valtuuksien ja määrärahojen määrää lisättäisiin tasaisesti vuosittain niin, että valtion T&K-rahoitus vuonna 2030 vastaisi 1,2 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Tästä voitaisiin poiketa vain, jos yksityisen tutkimus- ja kehitystoiminnan menot eivät kehittyisi tavoitellulla tavalla, jolloin rahoitusta voitaisiin kohdentaa paremmin edistämään yksityisiä T&K-investointeja tai pienentää rahoituksen korotuksia. Laissa säädettäisiin myös valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen käytön pitkäaikaisen suunnitelman laatimisesta. Laki tulisi voimaan 1.1.2023.

Parlamentaarinen TKI-työryhmä

Valtioneuvosto asetti 7.4.2022 parlamentaarisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan työryhmän (TKI-työryhmä) 2022 laatimaan kehyskautta pidemmän tutkimus- ja kehittämisrahoituksen suunnitelman ja seuraamaan vuonna 2021 toimineen parlamentaarisen TKI-työryhmän linjausten toimeenpanoa.

Suunnitelma täydentää T&K-rahoituslakia ja parantaa omalta osaltaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen ennakoitavuutta ja pitkäjänteisyyttä. Tarkoitus on, että pitkäjänteisessä T&K-rahoituksen suunnitelmassa tarkasteltaisiin TKI-järjestelmää ja sen kehittämistarpeita sekä T&K-rahoituksen kohdentumista ja kohdentumisen periaatteita. Suunnitelma olisi strategisella tasolla, joten rahoituksen kohdentaminen eri momenteille niiden valtuuksiin tai määrärahoihin tapahtuisi suunnitelman ohjaamana julkisen talouden suunnitelman ja talousarvion laadinnan yhteydessä. Suunnitelmassa noudatettaisiin parlamentaarisen TKI-työryhmän loppuraportissa määriteltyjä T&K-rahoituksen periaatteita (kuten kilpailullisuus, vaikuttavuus, yhteistyö) ja erityistä huomiota kiinnitettäisiin yksityisen T&K-rahoituksen vipuvaikutukseen, ts. että valtion T&K-rahoitus kohdennetaan niin, että yksityiset investoinnit T&K-toimintaan kasvavat.

Laki T&K-toiminnan yhdistelmävähennyksestä verotuksessa

Hallituksen esitys laiksi T&K-toiminnan yhdistelmäverovähennyksestä verotuksessa on tarkoitus antaa eduskunnalle lokakuussa ja tavoitteena saada laki voimaan 1.1.2023. Uuden T&K-verokannustimen arvioidaan kannustavan erityisesti pieniä ja keskisuuria (pk) yrityksiä T&K-toiminnan lisäämiseen tai laajentamiseen. Uuden lisävähennyksen arvioidaan vähentävän valtion verotuloja v. 2023 n. 80 milj. euroa ja vuodesta 2024 alkaen n. 100 milj. euroa vuositasona.

T&K-toimintaa harjoittavien yritysten määrä on Suomessa suhteellisen vähäinen ja suurin osa yritysten T&K-menoista syntyy suurissa yrityksissä (63% v.2020). Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan on perusteltua, että esitetty T&K-verokannustin kohdentuu erityisesti pk-yritysten kannustamiseen T&K-toimintaan. T&K-verokannustimien toimivuudesta ja vaikuttavuudesta on tärkeää saada arviointi- ja seurantatietoa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa T&K-kannustinjärjestelmän kokonaisvaltaisen kehittämisen tueksi. Julkisia suoria T&K-tukia ja epäsuoria T&K-verotukia tulee tarkastella toisiaan täydentävänä kokonaisuutena.

Alueellinen TKI-instrumentti

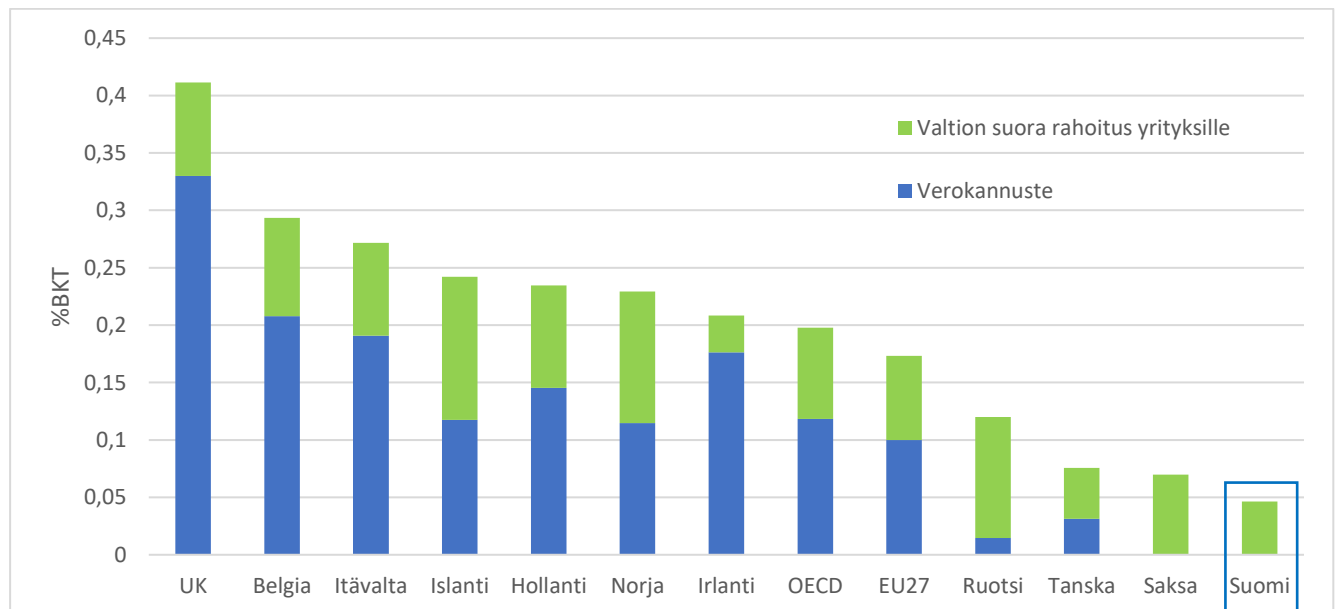
Hallituksen talousarvioesityksessä on alueelliseen TKI-rahoitukseen vuodelle 2023 varattu uusi 10 miljoonan euron valtuus korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyöhön pk-yritysten kanssa. Lisäksi rahoitusta kohdennetaan pienten yritysten, arvoverkostoissa toimivien pk-yritysten ja tutkimuslähtöisten aloittavien yritysten innovaatiotoimintaan sekä olemassa olevien teknologioiden ja uusien ratkaisujen nykyistä nopeampaan hyödyntämiseen. Tavoitteena on aktivoida enemmän pk-yrityksiä innovaatiotoimintaan ja

samalla parantaa näiden yritysten innovaatiokyvykkyyttä tukemaan kysyntä- ja asiakaslähtöistä arvonaluontia.

Paljonko Suomi panostaa TKI-toimintaan Pohjoismaihin ja muihin kilpailijamaihin verrattuna

Useat OECD maat ovat 2000-luvulla ottaneet käyttöön verovähennyksiä yritysten T&K-toiminnan kannustimina. Samaan aikaan suorien tukien osuus yritysten T&K-toiminnan rahoituksesta on pienentynyt. Sama suuntaus on ollut myös EU-maissa, joissa verokannustimien osuus yritysten saaman julkisen T&K-tuen määrästä on noussut 17 prosentista 58 prosenttiin vuosien 2000-2019 aikana.

Suomessa valtio on perinteisesti kannustanut yritysten TKI-toimintaa Business Finlandin kautta myönnettävillä suorilla tuilla. Suomessa suorat tuet yrityksille on kuitenkin alle EU-maiden keskiarvon (kuva 3). Mahdollisesti vuoden 2023 alussa käyttöön otettava uusi T&K-yhdistelmävähennys lisää valtion epäsuoraa rahoitusta yritysten T&K-toimintaan arviolta noin 0,04 prosenttia BKT:sta. Tutkimusalihankintaan kohdistuva verovähennys on ollut käytössä vuodesta 2021 alkaen ja sen laajuus on arviolta noin viidennes yhdistelmävähennyksestä.

Kuva 3. Valtion suora ja epäsuora rahoitus (verokannuste) yritysten T&K-toimintaan verrokkimaissa 2019. Lähde: OECD R&D Tax Incentive Indicators.

TKI- toiminnan tukemisen kipupisteet ja kehittämishaasteet

Parlamentaarinen TKI-työryhmä teetti sidosryhmille kyselyn TKI-järjestelmän kehittämistarpeista ja T&K-rahoituksen kohdentamisesta otakantaa.fi -palvelusta elosyyskuussa 2022. Sidosryhmien vastauksissa korostuvat paljolti tunnetut ja myös eri arviointien esiin nostamat aukkokohtat: yritysrahoituksen vertailumaita vähäisempi määrä, soveltavan tutkimuksen rahoituksen vähyys, yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyön puutteet, TKI-järjestelmän heikko johtajuus ja tarve suunnata rahoitusta yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemiseen. Vihreän siirtymän ja muiden systeemisten kestävyyshaasteiden ratkaisemiseen tarvitaan laaja-alaista ja sektorirajat ylittävää yhteistyötä sekä mittavia TKI-panostuksia. Olennaisia ovat myös innovaatioiden kysyntää vauhdittavat politiikkatoimet, kuten innovaatiomyönteinen sääntely ja innovatiiviset julkiset hankinnat.

Työ- ja elinkeinoministeriön näkökulmasta on tärkeää, että T&K-rahoituslisäykset kohdennetaan siten, että innovaatiojärjestelmä kehittyy tasapainoiseksi ja vuorovaikuttavaksi kokonaisuudeksi, joka kannustaa yksityisiä toimijoita lisäämään T&K-panostuksiaan ja yhteistyötä tutkimuksen kanssa.

Innovaatiojärjestelmän tasapainoinen kehittäminen siten, että perustutkimus, soveltava tutkimus ja kehittämistoiminta ovat tasapainossa, edellyttää työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla Business Finlandin ja tutkimuslaitosten resursoinnin vahvistamista. Näin samalla huolehditaan tutkimuspanostusten vaikuttavuudesta ja laadukkaan tutkimuksen tuottaman osaamisen siirtymisestä laajasti elinkeinoelämän ja yhteiskunnan hyödynnettäväksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää hyvin tärkeänä T&K-rahoituksen pitkäjänteisyyden ja ennakoitavuuden lisäämistä T&K-rahoituslain sekä pitkäjänteisen rahoitussuunnitelman kautta.

Miten julkisella rahoituksella kyetään luomaan edellytyksiä elinkeinorakenteen uudistumiselle ja uusille kasvun kärjille, miten Suomi pärjää tässä kansainvälisesti

Tutkijat ovat laajalti yksimielisiä siitä, että talouden ja tuottavuuden kasvu perustuu innovaatioihin. T&K-toiminta sekä laajemmin osaaminen ja uusi tieto ovat puolestaan keskeisiä innovaatioiden ja tuottavuuden osatekijöitä. Vihreän siirtymän edistämisessä T&K-toiminta on myös edellytys uusien vähähiilisempien ratkaisujen kehittämiseen. T&K-toiminnan lisäksi tarvitsemme myös aineettomia investointeja toimintatapojen ja kulutuksen uudistamiseen, inhimilliseen pääomaan, datan hyödyntämiseen ja immateriaalioikeuksiin.

Innovaatiopolitiikan toteutuksessa tulee ottaa huomioon myös kaupunkien mahdollisuudet vetovoimaisten osaamiskeskittymien ja innovaatioekosysteemien kehittämiseksi.

Vaikuttavia kansainvälisen tason innovaatioympäristöjä voidaan saada aikaan suuntaamalla yhdessä valtion, kaupunkien ja aluehallinnon (ml. EU:n rakennerahastot) julkista TKI-rahoitusta strategiaan osaamiskärkiin.

T&K-tuki on ainoa yritystuki, jolla on selkeä taloustieteellinen perustelu. Julkisella T&K-rahoituksella on positiivinen vaikutus yritysten T&K-menoihin, työntekijämäärän sekä aineettomien oikeuksien tunnistamiseen ja suojaamiseen ja muuhun innovaatiotuotantoon. Julkinen T&K-rahoitus vauhdittaa yritysten tuotteiden ja palveluiden uudistamista, lisää yritysten T&K-investointeja, vähentää T&K-toiminnan epävarmuuksiin liittyviä yksityisiä riskejä sekä edistää julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyöverkostojen rakentamista. Ulkoisvaikutukset ovat keskeisin peruste julkiselle T&K-rahoitukselle: yritysten T&K-toiminnan hyödyt leviävät laajemmin talouteen, kun uusi tieto siirtyy muiden käytettäväksi.

Suomessa T&K-toiminta on kasvanut 2010-luvulla erityisesti pk-yrityksissä ja palvelualoilla ja siten luonut pohjaa elinkeinorakenteen monipuolistamiselle ja liiketoiminnan kasvulle. Yritysten T&K-menojen lasku 2010-luvun alkupuoliskolla tapahtui lähinnä suurissa, yli 500 henkilön, yrityksissä sähkö- ja elektroniikkateollisuudessa. Vuodesta 2016 vuoteen 2020 pk-yritysten T&K-menot kasvoivat 58 prosenttia (422 milj. käyvin hinnoin). Suuryritysten menot kasvoivat samana aikana 12 prosenttia (320 milj.). Toimialoittain tarkasteltuna kasvu on ollut voimakkainta palvelualoilla (37%), erityisesti informaatio- ja viestintäaloilla (44%). Business Finlandin vuonna 2020 aloittamien veturiyrityskampanjoiden tavoitteena on kannustaa myös suuret yritykset kasvattamaan T&K-toimintaansa Suomessa.

European Innovation Scoreboard tuottaa vertailevaa analyysiä Euroopan maiden innovaatiotoiminnasta. Vuoden 2022 vertailun mukaan Suomi on noussut sijalta neljä sijalle kaksi. Viiden johtavan maan joukossa on Ruotsi (1.), Tanska (3.), Hollanti (4.) ja Belgia (5.). Suomen innovaatiojärjestelmän suhteellisia vahvuuksina on edelleen tutkimusympäristön houkuttelevuus, yhteistyö sekä julkisen ja yksityisen sektorin välillä että pk-yritysten osallistuminen yhteistyöhön. Suhteessa muihin Euroopan maihin Suomessa panostetaan vähemmän T&K-toiminnan ulkopuoliseen innovaatiotoimintaan, keskikorkean ja korkean teknologian tavaravienti on suhteessa vähäisempää ja valtio tukee yritysten T&K-toimintaa suhteessa vähemmän kuin verrokkimaissa. Myös korkeakoulutettujen osuus väestöstä on suhteessa alhaisempi, mikä näkyy myös osaajapulana TKI-toimintaa harjoittavissa yrityksissä.

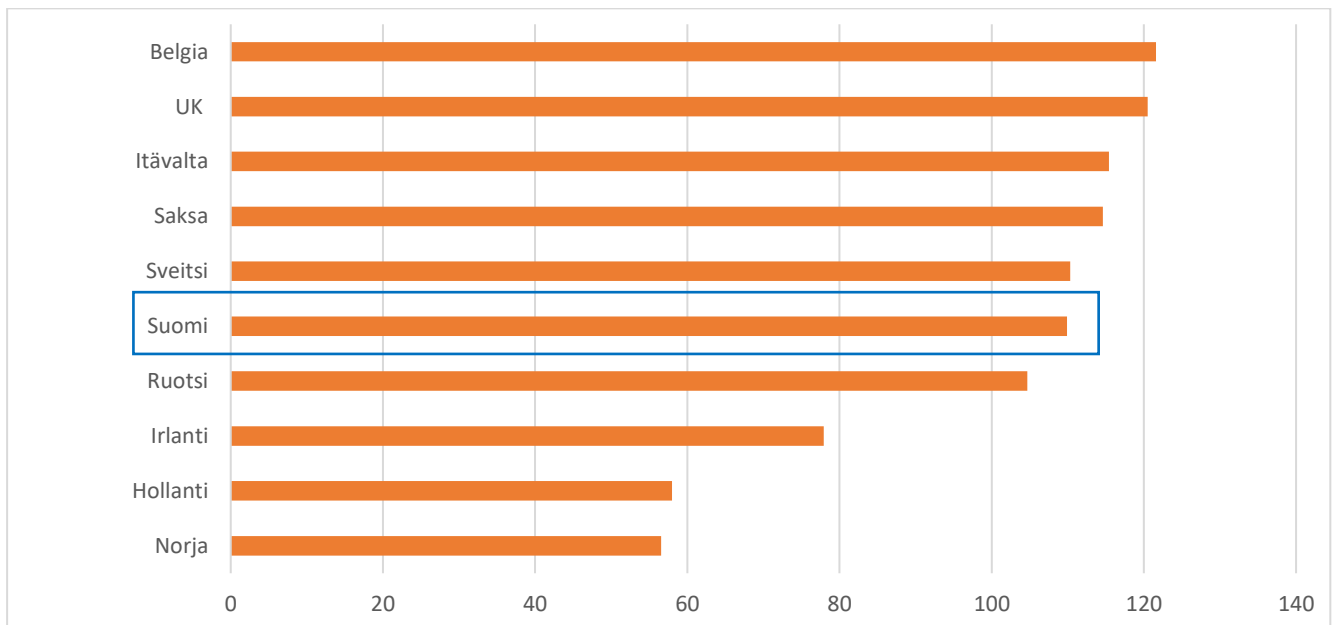
Kuinka paljon yritykset ovat viime vuosina kehittäneet vuosittain uusia tuotteita ja palveluksia markkinoille; miten Suomi pärjää tässä kansainvälisesti

Tilastokeskuksen innovaatiotoimintaa koskevan kyselyn mukaan Suomessa 69% yli 10 henkilön yrityksistä harjoitti innovaatiotoimintaa vuosina 2018-2020 (vrt. Belgia 71%, Saksa 69%, Ruotsi 65%, Itävalta 60%, Tanska 58%, Irlanti 57%, Hollanti 56%). Osuus

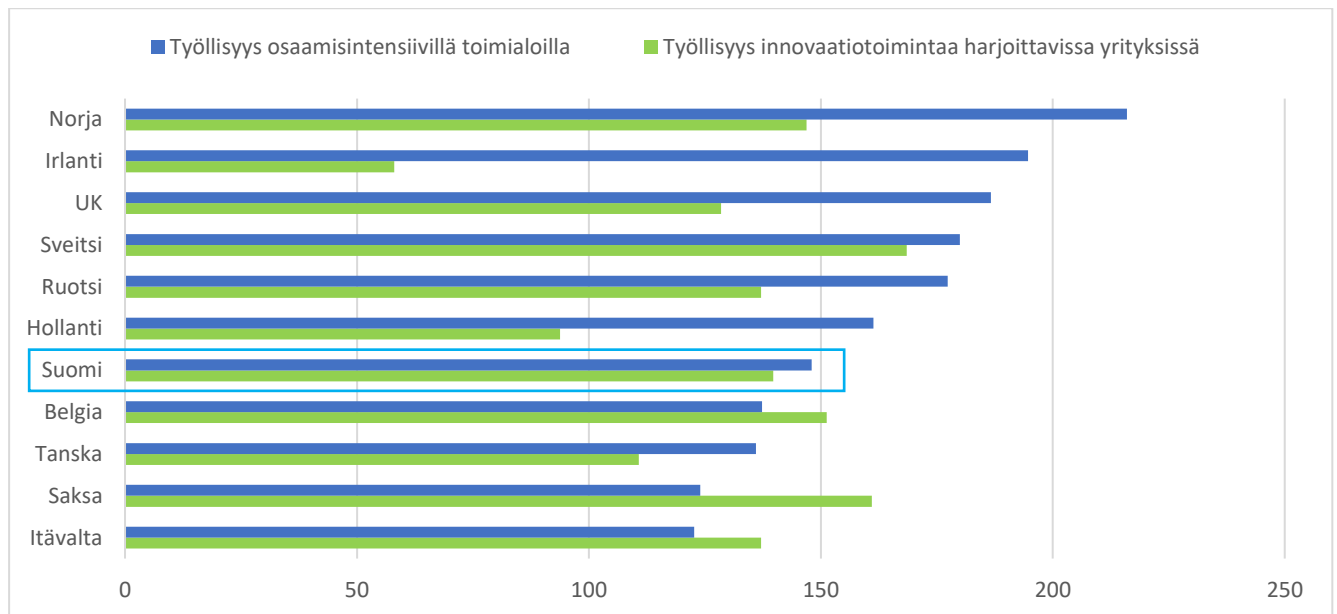
on kasvanut vuosia 2016-2018 koskeneeseen kyselyyn noin 7 prosenttiyksikköä ja erityisesti 10-49 hlön yritykset ovat lisänneet innovaatiotoimintaa.

Yrityksiä, jotka toivat markkinoille uusia innovaatioita, oli 2018-2020 noin 24% yrityksistä, innovaatiotoimintaa harjoittaneista 35%. Suurista (yli 250 henkilöä) yrityksistä puolet ilmoitti tuoneensa markkinoille uusia innovaatioita, keskisuurista (50-249 hlöä) vajaa kolmannes ja pienistä (10-49 hlöä) yrityksistä noin viidesosa. Yleisimmin markkinoille uusia innovaatioita toivat suuret yritykset teollisuudessa (65%).

Verrattuna Pohjoismaihin ja muutamiin Euroopan johtaviin innovaatiomaihin verrattuna, suomalaiset yritykset ovat kärkijoukossa, kun tarkastellaan yritykselle tai markkinoille uusien innovaatioiden tuottamaa liikevaihtoa (kuva 4) tai työllisyyttä innovaatiotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja osaamisintensiivisillä toimialoilla (kuva 5).

Kuva 4. Yritykselle tai markkinoille uusien innovaatioiden tuottama liikevaihto eräissä Euroopan maissa (EU keskiarvo=100). Lähde: European Innovation Scoreboard 2021.

Kuva 5. Työllisyys osaamisintensiivisillä toimialoilla sekä innovaatiotoimintaa harjoittavissa yrityksissä eräissä Euroopan maissa (EU keskiarvo=100). Lähde: European Innovation Scoreboard 2021.

Lähteet:

Business Finlandin tilastokatsaus 2/2022, Suomi Horisontti 2020 -ohjelmassa
https://www.businessfinland.fi/4af5b5/globalassets/finnish-customers/horizon-2020/tilastot/lokakuu2020/suomi_horisontti2020-ohjelmassa.pdf

European Innovation Scoreboard https://research-and-innovation.ec.europa.eu/statistics/performance-indicators/european-innovation-scoreboard_en

Mohnen, P. (2018) The role of research and development in fostering economic performance. A survey of the macro-level literature and policy implications for Finland. OECD, Paris

Tilastokeskus: Innovaatiotoiminta 2018-2020

Tilastokeskus: Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Tilastokeskus: Tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitus valtion talousarviossa